

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI BAĞIMLILIKLA MÜCADELE HİZMETLERİ YÖNERGESİ¹

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından bağımlılıkla mücadele alanında sunulacak hizmetlere ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, bağımlılıkla mücadele alanında sunulacak Başkanlık hizmetlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 17/6/2014 tarihli ve 29033 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliği hükümlerine dayanmaktadır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Bağımlı: Bedensel, ruhsal ve sosyal problemlere sebebiyet veren maddeleri devamlı ve tekrarlayıcı olarak kullanım arzusunu durduramayan, fiziksel ya da sosyal sorunlara yol açmasına rağmen bir tutum ve davranışı sergilemeye devam eden ve bunları bırakamayan kimseyi,
- b) Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,
- c) Başkanlık personeli: Başkanlık merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatında görev yapan personeli,
- ç) DHYS: Din Hizmetleri Yönetim Sistemini,
- d) Koordinatör: İl ve ilçelerde bağımlılıkla mücadele alanında yürütülecek her türlü hizmeti koordine etmek üzere görevlendirilen personeli,
- e) Müftülük: İl ve ilçe müftülüğünü ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar, Görevler ve Koordinatör Görevlendirmeleri

Genel esaslar

MADDE 5- (1) Başkanlık bağımlılıkla mücadele hizmetlerinin her aşamasında, alana yönelik mevzuatın göz önünde bulundurulması, bilimsel çalışma ve gelişmeler ile pedagojik kriterlere göre hareket edilmesi, ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde çalışılması esastır.

(2) Hizmet sunumunda bağımlı bireylerin manevi değerler eşliğinde moral ve motivasyonunu artırmalarına, hayatı doğru anlamlandırmalarına ve hayata tutunmalarına; kendileri, yakınları ve toplum ile barışık yaşamalarına yardımcı olma amacı güdülür.

(3) Dinleme, anlama, anlamlandırma metotlarına ağırlık verilerek bütüncül bir anlayışla hareket edilir.

¹ 6/12/2022 tarihli ve 3134455 sayılı Başkanlık oluru ile yürürlüğe girmiştir.

(4) Hizmet sunulan kişinin öncelikli ihtiyaçları tespit edilerek kişiye ve duruma özel bir yöntem takip edilir.

(5) Hizmet sunumunda bağımlılığın ve tedavi süreçlerinin kendine özgü şartları ile hassasiyeti daima göz önünde bulundurulur.

(6) Ötekileştirici, ayrıştırıcı, yanlış anlaşılmaya müsait ifadeler ile hizmetin gayesiyle uyuşmayan her türlü söz, tutum ve davranıştan kaçınılır.

(7) Vaaz, hutbe ve Başkanlıkça hazırlanan basılı, süreli, görsel, işitsel ve dijital yayınlar başta olmak üzere her türlü imkândan istifade etmek ve farklı etkinliklerde konuya yer vermek suretiyle bağımlılığın bütün çeşitlerine karşı toplumsal bilinç ve farkındalığın artırılmasına çalışılır.

(8) Manevi danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunmak üzere görevlendirilen personel, Başkanlık merkezi ve müftülükçe ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde periyodik eğitimlere tabi tutulur.

Müftülüğün görevleri

MADDE 6- (1) Bağımlılıkla mücadeleye yönelik manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetleri müftülüklerce koordinatörler aracılığı ile ve bütün personelin desteğiyle belirli bir plan ve program çerçevesinde yürütülür. Bu çerçevede müftülük;

a) Sunulacak hizmetleri ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde planlar ve yürütür.

b) Hizmetlerin sistematik bir şekilde sunulması için ilgili valiliğe ihtiyaçlar doğrultusunda koordinatör görevlendirilmesi hususunda teklifte bulunur.

c) Manevi danışmanlık ve rehberlik faaliyetleri; vaaz, hutbe, özel irşat programları; eğitim, konferans, panel, sosyal, kültürel vb. etkinlikler düzenler.

ç) Başkanlık personelinin gerekli eğitimleri alması için çalışmalar yapar ve personeli aktif olarak görev alma hususunda teşvik eder.

d) Manevi danışmanlık ve rehberlik faaliyetleri ile seminer, eğitim, toplantı, ziyaret gibi etkinliklerin gerçekleştirilmesinde koordinatörler için gerekli kolaylığı sağlar.

e) Çalışmaların etkin ve verimli bir şekilde yerine getirilebilmesi için personele rehberlik eder ve hizmetleri periyodik olarak denetler.

Koordinatör görevlendirmesi

MADDE 7- (1) (Değ: 24/2/2026 tarihli ve 7365401 sayılı Başkanlık Onayı) İllerde ve nüfusu 50.000'den fazla olan ilçelerde bağımlılıkla mücadeleye yönelik hizmetlerin planlanması, yürütülmesi, geliştirilmesi ve koordinesinden sorumlu olmak üzere bir erkek ve bir kadın bağımlılıkla mücadele koordinatörü görevlendirilir. İl ve ilçe bağımlılıkla mücadele koordinatörleri, Başkanlığın uygun görüşü üzerine ilgili Müftülüğün teklifi ve Valilik onayı ile görevlendirilir. Görevlendirilen personele ait bilgiler il müftülüklerince DHYS'ye kaydedilir. İl koordinatörleri görevlerini il müftüsüne; ilçe koordinatörleri ise ilçe müftüsüne bağlı olarak yürütür.

(2) Koordinatör olarak görevlendirilecek personelin dini yükseköğrenim mezunu, alana yönelik özel eğitim almış, bağımlılıkla mücadele alanındaki çalışmaları ile bilinir olması tercih sebebidir. Bu kriterlere sahip personel bulunmaması halinde müftülükçe uygun görülecek diğer personel içerisinden görevlendirme yapılabilir.

(3) Hizmetleri planlamak ve koordine etmek amacıyla koordinatörlerin görevlendirilmeleriyle ilgili iş ve işlemler, herhangi bir boşluğa mahal vermeyecek şekilde zamanında yerine getirilir.

(4) Sağlık mazereti ve nakil dışında koordinatörlük görevinin sürdürülmesi esastır. Sağlık mazeretine binaen görevinden ayrılmak isteyen personel, bu talebini müftülüğe yazılı olarak iletir.

(5) Koordinatörlük görevinin herhangi bir nedenle sona ermesi durumunda en geç 7 iş günü içerisinde yeni koordinatörün görevlendirilmesi ilgili valiliğe teklif edilir.

Koordinatörün görevleri

MADDE 8- (1) Bağımlılıkla mücadele koordinatörlerinin görevleri şunlardır:

- a) Bağımlılıkla mücadeleye yönelik hizmetleri müftülüğün bilgisi dâhilinde planlamak, koordine ve takip etmek; ilgili personele rehberlik etmek.
- b) Bağımlılar ve ailelerine manevi danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunmak, bağımlılıktan kurtulmaları ve topluma uyum sağlamaları hususunda çalışmalar yapmak.
- c) Toplumun bağımlılık konusunda bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi ve farkındalığının artırılmasında aktif rol almak.
- ç) Camiler, Kur'an kursları, aile ve dini rehberlik büro veya merkezleri, gençlik merkezleri ve öğrenci yurtları ile müftülüğün uygun göreceği diğer mekanlarda; uzman kişilerden de istifade etmek suretiyle müftülükçe uygun görülecek zaman dilimlerinde seminer, konferans vb. etkinlikler düzenlemek veya düzenlenmesine rehberlik etmek, gerektiğinde bu etkinliklerde konuşmacı olarak görev almak.
- d) Bağımlıların bağımlılık danışma, arındırma ve rehabilitasyon merkezlerine yönlendirilmesine rehberlik etmek.
- e) İlgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon ve iş birliği içerisinde hareket etmek.
- f) Başkanlık ya da müftülük tarafından ilgili kurum ve kuruluşlarla imzalanan iş birliği protokolleri kapsamındaki iş ve işlemler ile ortak yürütülen projeleri takip etmek.
- g) Ceza infaz kurumları ile denetimli serbestlik müdürlüklerinde bağımlılıkla mücadele kapsamında sunulan manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerini ilgili personel ile koordineli bir şekilde planlamak, takibini yapmak ve gerektiğinde buralarda görev almak.
- ğ) Hutbe, vaaz, toplantı, konferans vb. etkinliklerde bağımlılıkla mücadele konularına yer verilmesine yönelik çalışmalar yapmak.
- h) Bağımlılıkla mücadele alanında oluşturulan ilgili kurulların çalışmalarına, ihtiyaç halinde müftü ile birlikte katılmak.
- ı) Sunulan hizmetlere ilişkin verilerin DHYS'ye kaydedilmesinin takibini yapmak.

Bağımlılık danışma, arındırma ve rehabilitasyon merkezlerinde manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetleri

MADDE 9- (1) Bağımlılık danışma, arındırma ve rehabilitasyon merkezlerinde manevi danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunmak üzere ihtiyaç duyulan personel sayısı bu merkezlerin idareleri ile iş birliği içerisinde belirlenir. Belirlenen sayıda personel müftülüğün teklifi ve valiliğin onayı ile görevlendirilir. Görevlendirilen personele ilişkin bilgiler DHYS'ye kaydedilir.

- (2) Görevlendirme yapılırken ilgili merkezin kapasitesi ile talep ve ihtiyaçlar dikkate alınır.
- (3) Görevlendirilen personel, merkezdeki yetkili ve ilgililer ile koordineli bir şekilde aylık çalışma planı hazırlar, merkezin yönetimince onaylanan planın bir örneği müftülükçe muhafaza edilir. Sunulan hizmetler hususunda ilgililer bilgilendirilir.
- (4) Talep ve ihtiyaçlar doğrultusunda bağımlı bireylerin ailelerine de manevi danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunulur.
- (5) Planlanacak faaliyetlerde müftülük ve bağımlılık danışma, arındırma ve rehabilitasyon merkezleri bilgilendirilir.
- (6) Manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetinin daha etkin ve verimli sunulabilmesi amacıyla ilgili merkezde hizmetin gerektirdiği her türlü toplantı, çalıştay vb. etkinliğe imkanlar ölçüsünde katılım sağlanır.
- (7) Hizmet sunumunda ilgili kurum ve kuruluşların mevzuatı ile iş ve işleyişine uygun hareket edilir.
- (8) Manevi danışmanlık ve rehberlik ile ilgili olmayan talep ve ihtiyaçlar, merkezdeki yetkili ve ilgililere yönlendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 10- (1) 5/7/2017 tarihli ve 18242 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığının Bağımlılıkla Mücadele Hizmetlerine Dair Çalışma Usul ve Esasları yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 11- (1) Bu Yönerge onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Bu Yönerge hükümlerini Diyanet İşleri Başkanı yürütür.